

Рейтинговий звіт ENRG 001-015 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Енергодар
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	18.05.2017 р.
Дата оновлення:	04.06.2020 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2019 рік та очікуваних показників у 2020 році, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Енергодарською міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	18.05.2017	02.11.2017	22.05.2018	04.12.2018	23.05.2019	03.12.2019	04.06.2020
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA	uaAA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підвищення	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Енергодара підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: обсяг доходів бюджету м. Енергодара без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в 2019 році перевищував (у 2 рази) середній показник по місцевих бюджетах у цілому та показники багатьох міст України, співставних за адміністративно-територіальним статусом;
- збереженням у 2014-2019 рр. позитивної динаміки соціально-економічного розвитку та гарного стану місцевих фінансів, що забезпечується стабільною роботою містоутворюючих підприємств енергетичного комплексу;
- задовільним станом об'єктів житлово-комунального господарства;
- низьким рівнем консолідованого боргу та помірним рівнем його запланованого зростання.

Рівень кредитного рейтингу м. Енергодара обмежується:

- монофункціональністю економіки міста, що зумовлює високий рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини бюджету та надзвичайно високий рівень концентрації джерел надходжень від одного платника податків – ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом», надходження від якого у 2019 році становили 66,7% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів;
- погіршенням макроекономічної ситуації внаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19 та впливом негативних чинників на фінансовий ринок, економіку країни в цілому та соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Енергодара протягом 2019 року та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Енергодарської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Загальна інформація про місто

Енергодар – місто обласного значення у Запорізькій області. Воно розташовано в південній частині України, на лівому березі Каховського водосховища, на відстані 20 км від районного центру м. Кам'янка-Дніпровська, 7 км від автодороги Кам'янка-Дніпровська – Бердянськ, 132 км від обласного центру м. Запоріжжя. Територія міста охоплює 63,5 кв. км. Протягом 2019 року межі міста не змінювались. Місто не має районного поділу.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Енергодара

Назва показника	2016	2017	2018	2019	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду)*, тис. осіб	54,3	53,8	53,6	53,3	99,6
Середньооблікова чисельність штатних працівників*, тис. осіб	19,5	19,4	18,9	17,7	93,3
Середньомісячна заробітна плата*, грн.	9 562,0	11 578,7	14 968,8	20 638,5	137,9
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду)*, млн. грн.	0,0	0,0	0,00	3,74	-
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах*, млн. грн.	19 386,4	24 694,3	28 767,0	30 802,7	107,1
Доходи бюджету, млн. грн.	689,9	752,4	857,9	970,9	113,2
Видатки бюджету, млн. грн.	502,3	646,8	1 070,5	1 122,6	104,9
Прямий борг, млн. грн.	0,0	0,0	0,0	45,0	-

*дані Головного управління статистики в Запорізькій області

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (53,3 тис. осіб станом на 01.01.2020 р.) Енергодар належить до невеликих міст України. Демографічна ситуація м. Енергодара протягом 2019 року характеризувалась зменшенням чисельності наявного населення за рахунок природного скорочення.

Зважаючи на структуру та особливості економіки Енергодара (переважна частина мешканців зайнята на великих промислових підприємствах), показники ринку праці міста перебувають на рівні, значно вищому за середній по країні: питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста та рівень середньомісячної заробітної плати традиційно перевищують відповідні загальнодержавні показники. Ринок праці міста зберігає значну концентрацію за основними роботодавцями: у

2019 році питома вага найбільших (за середньообліковою чисельністю штатних працівників) роботодавців – ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» та ВП «Запорізька ТЕС» АТ «ДТЕК «Дніпроенерго» – становила 63,2% та 5,8%, відповідно. Зважаючи на структуру міської економіки, вплив негативних загальнодержавних тенденцій на розвиток ринку праці м. Енергодара обмежений. Містоутворюючі підприємства забезпечують стабільний попит на трудові ресурси та високий рівень офіційної зайнятості: питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 33,1% та в 1,9 рази перевищувала відповідний показник по Україні в цілому.

Рівень заробітної плати в м. Енергодарі, як і раніше, суттєво перевищує відповідний загальнодержавний показник – майже в 2 рази вище за середній по країні за результатами 2019 року. Протягом 2019 року рівень оплати праці штатних працівників міста Енергодар за даними Головного управління статистики у Запорізькій області збільшився на 37,9% до 20 638,5 грн., що було забезпечено, передусім, підвищенням бюджетоутворюючими підприємствами міста заробітної плати працівникам. У місті зберігається гарна платіжна дисципліна: співвідношення обсягу заборгованості за заробітною платою до середньомісячного фонду оплати праці становило 1,03%, що відповідає низькому рівню.

Зростання рівня номінальної заробітної плати та збереження високого рівня офіційної зайнятості населення позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб. Темпи зростання надходжень податку, як і в попередніх періодах, були високі – у 2019 році приріст надходжень становив 29,8% до відповідного показника 2018 року, рівень виконання річного плану також був дуже високим – 110,5% затвердженого річного показника.

Структура господарського комплексу міста Енергодар представлена різними галузями, проте провідне місце займає виробнича сфера. Бюджетоутворюючим видом економічної діяльності у місті залишається промисловість, зокрема, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, що забезпечує стабільні обсяги бюджетних надходжень. Основними містоутворюючими підприємствами і платниками податків та інших платежів до бюджету є ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» та ВП «Запорізька ТЕС» АТ «ДТЕК «Дніпроенерго»¹. Відповідно, структура зайнятості та фонд оплати праці в місті теж зберігає високий рівень концентрації як за основними роботодавцями, так і за видами економічної діяльності.

Для міста Енергодар характерним є високий рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду та надзвичайно високий рівень концентрації джерел надходжень від одного платника податків – ЗАЕС, платежі якого (разом із платою за землю та податком на нерухомість, що перераховує ДП НАЕК «Енергоатом») за результатами 2019 року формували 66,7% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів.

Рівень соціально-економічного розвитку міста високий. За результатами 2019 року, як і в попередніх періодах, більшість показників, що характеризують стан місцевої економіки (рівень зайнятості, середньомісячна заробітна плата, обсяг реалізованої

¹ Далі також ЗАЕС та ЗаТЕС

продукції) у розрахунку на 1 мешканця суттєво перевищували відповідні середні показники по країні.

З другої половини березня 2020 року в Україні було запроваджено карантин з метою запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19, що мало наслідком обмеження на роботу підприємств торгівлі, транспорту та сектору послуг. Несприятливі макроекономічні умови, як вважає рейтингове агентство, впливатимуть у поточному році на соціальний та економічний розвиток міст, що позначатиметься на динаміці доходної частини бюджетів та чинитиме тиск на видаткову частину внаслідок необхідності збільшення фінансування окремих галузей та антикризових заходів. Слід зазначити, що рівень чутливості господарського комплексу та бюджету міста Енергодар до економічних ризиків, зважаючи на особливості діяльності провідних підприємств міста, є нижчим, ніж у переважної більшості інших міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та чисельністю населення.

Стратегічною галуззю економіки міста Енергодар є промисловість, яка займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Енергодар входить до числа найбільш промислово розвинених міст Запорізької області та південного регіону України в цілому. Енергодар – місто з монопрофільною економікою, виробнича спеціалізація якого визначається потужним енергетичним комплексом міста, складовими якого є ЗАЕС та ЗаТЕС. Основним видом продукції, що виробляють та реалізують містоутворюючі підприємства Енергодара, є електроенергія. Враховуючи особливості діяльності провідних підприємств міста та нееластичний попит на продукцію, що вони виробляють, чутливість господарського комплексу міста до основних соціально-економічних ризиків є нижчою, у порівнянні з переважною більшістю інших міст України.

У 2019 році вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Енергодар, як і в попередніх періодах, був помірним, а динаміка доходної частини бюджету міста була позитивною. Темп зростання обсягів реалізованої підприємствами міста промислової продукції у минулому році дещо уповільнився, але був вищим за відповідний показник по країні в цілому. За підсумками 2019 року було реалізовано продукції на суму 30,8 млрд. грн., що на 7,1% більше показника відповідного періоду попереднього року в фактичних цінах (у 2018 році приріст становив 16,5%). У розрахунку на одного мешканця промислової продукції підприємствами Енергодара традиційно було реалізовано більше, ніж загалом по країні (у 9,8 рази за результатами 2019 року).

Враховуючи галузеву структуру промислового комплексу міста, більша частина виробленої продукції реалізується на внутрішньому ринку, а отже обсяги експортно-імпорتنних операцій, які здійснюються підприємствами міста, є незначними. Залежність підприємств міста від іноземного капіталу на сьогодні також є несуттєвою.

Інвестиційна активність на території міста Енергодар визначається, передусім, містоутворюючими підприємствами промислового комплексу, а також владою громади. Енергодарська міська рада виділяє кошти з міського бюджету на оновлення міської інфраструктури та залучає кошти з інших джерел.

У місті реалізуються заходи щодо покращення інвестиційного клімату. Для залучення інвестицій в економіку міста виконавчим комітетом Енергодарської міської ради створено базу даних вільних промислових приміщень та об'єктів нерухомості м. Енергодара, які можуть бути використані для ведення бізнесу, опрацьовується питання щодо створення карти м. Енергодара з позначенням вільних виробничих площ/об'єктів та земельних ділянок.

Міська влада проводить успішну роботу щодо налагодження співпраці з міжнародними партнерами: Міжнародною Організацією Міграції (МОМ), Українсько-німецьким проектом GIZ, Проектом міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), Фондацією польсько-української співпраці ПАУСІ, Фондом Східна Європа. Місто Енергодар є підписантом Європейських ініціатив: «Мери за економічне зростання» та «Угода мерів».

Комунальна власність та комунальне господарство

Місто Енергодар має необхідну інфраструктуру для забезпечення потреб мешканців міста та функціонування підприємств різних видів економічної діяльності, а житлово-комунальне господарство забезпечує надання комунальних послуг різним групам споживачів. У цілому стан об'єктів міської інфраструктури, що відносяться до сфери житлово-комунального господарства, є задовільним, у тому числі завдяки діям міської влади, яка щорічно виділяє кошти на фінансування галузі, а також успішно реалізовує інвестиційні проекти у цій сфері.

Загальна площа земель в межах міста Енергодар становить 63,5 кв. км. На території міста розміщуються та функціонують дві електростанції, тому переважна частина земельних угідь орієнтована на використання для промисловості та енергетики, житлової та громадської забудови, а також для підтримання сприятливого екологічного стану навколишнього середовища. Міська рада проводить обережну політику щодо продажу землі в місті. У 2019 році 16,7% обсягу доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів формували сукупні надходження орендної плати та земельного податку з юридичних та фізичних осіб. Основну частину надходжень плати за землю забезпечують найбільші підприємства міста – ЗАЕС та ЗаТЕС, які є платниками земельного податку.

Енергодарська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Енергодара перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом 2019 року міська влада приватизацію об'єктів, які належать до комунальної власності територіальної громади, не здійснювала та продовжила передачу в оренду вільних нежитлових приміщень. У порівнянні з відповідним показником у 2018 році надходження від оренди комунального майна зросли на 32,2%. Збільшення надходжень пов'язано з проведенням за договорами оренди нової незалежної оцінки вартості об'єктів нерухомості, внаслідок чого, збільшилась вартість нерухомого майна, яке є предметом оренди.

Бюджет міста

Бюджет м. Енергодара – бюджет місцевого самоврядування. Енергодар є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Енергодар забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Енергодара формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Енергодара, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів. Динаміка доходної частини бюджету міста Енергодар (без урахування трансфертів) протягом 2015-2019 рр. була позитивною. При цьому, у 2018-2019 рр. темпи росту доходів бюджету міста (без урахування трансфертів) перевищували відповідні темпи росту по місцевих бюджетах у цілому.

Рівень бюджетної забезпеченості Енергодара, порівняно з іншими містами країни, залишався дуже високим: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання в 2019 році становило 204,9% (202% у 2018 році, 193,4% у 2017 році) та перевищувало показники переважної більшості міст України, співставних з м. Енергодаром за адміністративно-територіальним статусом.

Як і в попередніх періодах, для бюджету міста Енергодар характерним є значний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду: ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» та ВП «Запорізька ТЕС» АТ «ДТЕК «Дніпроенерго», які входять до енергетичного комплексу країни, є містоутворюючими підприємствами та формують переважні обсяги доходної частини бюджету міста.

Рівень самостійності бюджету залишається високим, залежність від базової дотації відсутня. Енергодар, як і раніше, має статус міста-донора. Зважаючи на те, що по м. Енергодару рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищує середній показник по країні, з бюджету міста щорічно перераховується реверсна дотація до державного бюджету, яка потім спрямовується на фінансування інших місцевих бюджетів з недостатньою фінансовою спроможністю. Бюджетом міста на 2020 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 122,5 млн. грн. (на 30,3% більше, ніж у минулому році).

Бюджет м. Енергодара за результатами виконання в 2019 році мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (60,4 млн. грн.). Це було зумовлено високими темпами зростання податкових надходжень до бюджету міста на тлі помірних темпів росту поточних видатків. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 70,7 млн. грн. У 2019 році, як і в

2015-2018 рр., Енергодарська міська рада проводила активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами. Внаслідок розміщення в межах одного бюджетного періоду тимчасово-вільних залишків бюджету міста на депозит, було отримано фінансовий дохід обсягом 11,2 млн. грн., який був суттєво більшим за обсяг видатків на обслуговування боргу міської ради (0,6 млн. грн.). Бюджет міста за підсумками 2019 року виконано з дефіцитом обсягом 151,7 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 71 млн. грн., дефіцит спеціального фонду – 222,7 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду бюджету були залишки бюджетних коштів, кошти, що передаються із загального фонду, та запозичення до бюджету розвитку.

Ліквідність бюджету міста протягом 2015-2019 рр. перебувала на високому рівні за загальним та спеціальним фондами. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2019 року до доходної частини бюджету міста надійшло 970,9 млн. грн., що на 13,2% більше, ніж обсяг відповідних надходжень 2018 року. При цьому, приріст обсягу власних доходів бюджету міста (без урахування міжбюджетних трансфертів) становив 15,8%. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету м. Енергодара, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів. Зважаючи на позитивні результати діяльності бюджетоутворюючих підприємств м. Енергодара, обсяги надходжень за більшістю основних джерел наповнення бюджету міста зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів був високим. За результатами 2019 року річний план за доходами в цілому було виконано на 105,6%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 105,9%, спеціального фонду – на 102,7%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Енергодар за результатами 2019 року становив 1 122,6 млн. грн. та збільшився на 4,9% проти відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2019 рік план за видатками бюджету було виконано на 89,5%. Рівень виконання бюджету за переважною більшістю напрямів, що фінансувалися з місцевого бюджету прийнятний. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури та спорту), а також органів місцевого самоврядування, житлово-комунального господарства та транспорту. Суттєві обсяги видатків здійснюються також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», за яким обраховуються в тому числі внески органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств міста. Крім того, у зазначеному періоді внаслідок реалізації інвестиційних проектів за рахунок Фонду охорони навколишнього середовища значні обсяги видатків було здійснено за галуззю «Охорона навколишнього природного середовища».

Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету міста зросла порівняно з 2018 роком до 26,2% та перебувала на вищому за середній по місцевих бюджетах рівні. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду

бюджету в аналізованому періоді залишається високою. Енергодар має статус міста-донора та перераховує кошти до державного бюджету у вигляді реверсної дотації.

Бюджет м. Енергодара на 2020 рік було затверджено 20.12.2019 р. Доходну частину бюджету на поточний рік затверджено у обсязі 907,5 млн. грн., видаткову – в обсязі 952,7 млн. грн. Приріст доходів бюджету м. Енергодара без урахування трансфертів становить 3,5% до фактичного обсягу доходів бюджету у 2019 році. Протягом поточного року до показників бюджету міста вносились зміни. Основними джерелами доходної частини бюджету м. Енергодара у 2020 році будуть податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, екологічний податок, а також трансферти. Податкові надходження бюджету міста було затверджено в обсязі на 6,3% більше від фактичних відповідних показників у 2019 році. Приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 9,1% до фактичного показника надходжень податку у 2019 році).

Бюджет м. Енергодара на 2020 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 51,03 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку). Спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 98,29 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду та запозичення до бюджету розвитку (другий транш внутрішнього запозичення) та профіцитом обсягом 2,08 млн. грн. (напрямок використання – часткове погашення внутрішнього запозичення).

Слід зазначити, що починаючи з II кварталу 2020 року на рівень виконання плану як за доходами, так і видатками, значною мірою впливатимуть наслідки запровадження в Україні карантинних заходів через поширення коронавірусного захворювання COVID-19, що діють з середини березня 2020 року. У I кварталі 2020 року вплив несприятливих макроекономічних умов унаслідок обмеження економічної діяльності через запровадження карантину на динаміку основних джерел доходної частини місцевих бюджетів був незначним.

Боргові зобов'язання міста

Протягом 2014-2018 рр. Енергодарська міська рада запозичень до міського бюджету не здійснювала, прямий борг Енергодарської міської ради був відсутнім. У 2019 році Енергодарська міська рада уклала кредитний договір з вітчизняним банком про залучення 100 млн. грн. до бюджету розвитку на капітальний ремонт вулиць міста та отримала перший транш кредиту. Станом на 01.01.2020 р. прямий борг Енергодарської міської ради становив 45 млн. грн. Відсотки за користування запозиченням сплачувались відповідно до графіку та в строк. Пряме боргове навантаження бюджету міста (співвідношення обсягу запозичень, залучених до бюджету розвитку, до фактично виконаного у 2019 році обсягу доходів бюджету без урахування трансфертів) становило 5,7%, що відповідає низькому рівню. Консолідоване боргове навантаження доходної частини бюджету міста перебуває на низькому рівні.

У поточному році планується отримати 2-й транш запозичення, здійсненого у 2019 році, та провести часткове погашення кредиту. У разі надходження коштів

внутрішнього запозичення в повному обсязі, обсяг прямого боргу станом на 31.12.2020 р. (з урахуванням часткового погашення відповідно до графіку) становитиме 97,92 млн. грн., а пряме боргове навантаження бюджету міста (співвідношення обсягу запозичень, залучених до бюджету розвитку, до запланованого на 2020 рік обсягу доходів бюджету без урахування трансфертів) становитиме 12,1%, що відповідає низькому рівню.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Енергодара було підтверджено на рівні **uaAA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Енергодара у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019
Податкові надходження	298 364,7	466 628,5	519 718,6	614 552,7	742 957,2
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	23 868,3	44 350,8	27 814,7	29 613,3	27 989,0
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	151 233,3	145 306,8	186 580,7	181 466,1	187 696,7
Операційні надходження всього	473 466,3	656 286,1	734 114,1	825 632,1	958 643,0
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	250 204,6	273 833,7	392 953,8	478 979,6	488 527,9
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	153 669,9	163 809,5	228 818,0	330 612,2	338 965,0
Операційні видатки всього	403 874,5	437 643,1	621 771,8	809 591,8	827 492,9
Операційний баланс	69 591,8	218 643,0	112 342,3	16 040,3	131 150,1
Фінансовий дохід	8 160,9	31 962,5	17 644,4	30 468,2	11 197,2
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	626,8
Фінансовий баланс	8 160,9	31 962,5	17 644,4	30 468,2	10 570,4
Поточний баланс	77 752,7	250 605,4	129 986,7	46 508,5	141 720,5
Капітальні надходження	1 021,7	1 652,3	662,6	1 809,4	1 039,7
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	1 021,7	1 652,3	662,6	1 809,4	1 039,7
Придбання основного капіталу	37 051,7	52 315,6	22 520,6	224 408,3	259 657,8
Капітальні трансферти	58 681,3	12 293,8	2 466,0	36 452,2	34 818,2
Капітальні видатки всього	95 732,9	64 609,4	24 986,6	260 860,5	294 476,0
Капітальний баланс	-94 711,2	-62 957,0	-24 324,0	-259 051,1	-293 436,3
Баланс після капітальних видатків	-16 958,5	187 648,4	105 662,7	-212 542,5	-151 715,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-16 958,5	187 648,4	105 662,7	-212 542,5	-151 715,8
Фінансування	16 958,5	-187 648,4	-105 662,7	212 542,5	151 715,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Енергодарської міської ради, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Енергодара, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018	2019
Профіцит/дефіцит	-16 958,5	187 648,4	105 662,7	-212 542,5	-151 715,8
Фінансування	16 958,5	-187 648,4	-105 662,7	212 542,5	151 715,8
Зміни залишків	15 184,8	-187 635,3	-105 661,1	212 549,2	106 713,0
залишок на початок року	174 249,3	159 064,5	346 699,7	452 360,8	239 811,7
залишок на кінець року	159 064,5	346 699,7	452 360,8	239 811,7	133 098,7
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	150 000,0	248 500,0	178 300,0	475 000,0	161 300,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-150 000,0	-248 500,0	-178 300,0	-475 000,0	-161 300,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	45 011,3
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	45 011,3
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	1 773,7	-13,2	-1,6	-6,7	-8,5
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Енергодарської міської ради, розрахунки рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету міста Енергодар, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	466 628,5	519 718,6	614 552,7	695 068,6	742 957,2	106,9	120,9
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	67,6	69,1	71,6	75,6	76,5	101,2	106,8
Податок на доходи фізичних осіб	262 830,8	311 713,7	400 411,7	470 403,9	519 658,6	110,5	129,8
Податок на прибуток підприємств	-354,2	-370,8	43,9	75,6	70,1	92,7	159,7
Рентна плата	0,0	0,0	0,0	12,2	29,3	241,0	-
Акцизний податок	14 732,0	17 565,0	19 053,5	20 853,4	20 395,8	97,8	107,0
Податок на нерухоме майно (за виключенням платежів за землю та транспортного податку)	433,2	730,5	876,7	976,6	963,9	98,7	110,0
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	105 718,3	115 683,6	116 121,6	116 342,7	116 483,5	100,1	100,3
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	79,2	114,7	57,9	120,1	153,4	127,8	264,9
Єдиний податок	11 786,0	16 000,4	17 525,2	18 784,2	20 139,9	107,2	114,9
Місцеві податки й збори, крім єдиного податку та податків на нерухоме майно	-20,6	-19,5	0,0	0,0	0,0	-	-
Інші податки та збори	71 423,8	58 301,1	60 462,2	67 500,0	65 062,7	96,4	107,6
Неподаткові надходження	76 218,7	45 322,6	59 808,9	31 210,9	38 857,6	124,5	65,0
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	11,0	6,0	7,0	3,4	4,0	117,9	57,4
Власні надходження бюджетних установ та організацій	39 367,5	19 833,6	20 806,2	15 781,1	20 782,8	131,7	99,9
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	31 962,5	17 644,4	30 468,2	9 129,1	11 197,2	122,7	36,8
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	266,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	2 273,1	2 426,4	2 669,6	3 072,5	3 528,8	114,8	132,2
Державне мито	574,3	172,8	169,9	183,4	185,5	101,2	109,2
Плата за надання адміністративних послуг	1 457,3	2 147,0	2 632,0	2 470,0	2 522,4	102,1	95,8
Інші неподаткові надходження	317,6	3 098,4	3 063,0	574,7	640,9	111,5	20,9
Доходи від операцій з капіталом	1 652,3	662,6	1 809,4	1 242,7	1 039,7	83,7	57,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	79,2	50,8
Кошти від продажу основного капіталу	17,4	15,6	18,2	9,9	5,5	55,9	30,4
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	1 634,9	647,0	1 791,2	1 232,8	1 034,2	83,9	57,7
Цільові фонди	94,6	136,6	272,7	363,0	328,6	90,5	120,5
Разом доходів	544 594,1	565 840,3	676 443,7	727 885,2	783 183,2	107,6	115,8
Трансферти	145 306,8	186 580,7	181 466,1	191 366,7	187 696,7	98,1	103,4
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	21,1	24,8	21,2	20,8	19,3	92,9	91,4
Усього доходів	689 900,9	752 421,1	857 909,8	919 252,0	970 879,9	105,6	113,2

Джерело: Енергодарська міська рада

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Енергодар, тис. грн.

Показник	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (виконано)	2019 (план)	2019 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	55 682,8	51 230,2	74 928,7	88 831,4	87 787,7	98,8	117,2
Освіта	178 567,8	229 285,2	299 630,1	339 570,1	334 912,2	98,6	111,8
Охорона здоров'я	60 306,7	82 722,0	107 019,2	119 302,1	109 284,8	91,6	102,1
Соціальний захист і соціальна допомога	66 741,2	76 483,1	82 584,4	86 514,6	83 790,3	96,9	101,5
Культура і мистецтво	17 688,7	25 214,6	17 735,8	18 494,4	18 825,0	101,8	106,1
Фізична культура і спорт	2 256,0	3 405,2	4 641,6	4 903,7	4 838,8	98,7	104,2
Житлово-комунальне господарство	51 228,7	109 428,6	207 699,0	151 526,4	146 254,7	96,5	70,4
Економічна діяльність, у т.ч.	X	X	27 332,3	133 287,9	75 626,3	56,7	276,7
Землеустрій	0,0	14,5	1 031,9	641,9	631,4	98,4	61,2
Будівництво та регіональний розвиток	5 382,6	335,8	12 760,8	17 164,5	14 775,0	86,1	115,8
Транспорт	3 565,8	600,2	4 672,8	105 753,7	50 657,3	47,9	1 084,1
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	276,7	484,4	8 866,7	9 727,8	9 562,6	98,3	107,8
Інші видатки	1 477,6	3 181,7	X	X	X	-	-
Цільові фонди	61,8	79,7	X	X	X	-	-
Інша діяльність, у т.ч.	X	X	143 829,2	216 195,1	165 486,2	76,5	115,1
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	56,3	49,4	91,4	478,8	476,3	99,5	520,9
Громадський порядок та безпека	0,0	0,0	199,6	294,9	285,2	96,7	142,9
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	0,0	143 538,2	212 359,8	164 097,8	77,3	114,3
Обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	2 861,6	626,8	21,9	-
Резервний фонд	X	X	0,0	200,0	0,0	0,0	-
Разом видатків	443 292,8	582 514,6	965 400,4	1 158 625,8	1 026 806,0	88,6	106,4
Трансферти іншим бюджетам	58 959,7	64 243,8	105 051,9	96 247,1	95 789,7	99,5	91,2
у т.ч. реверсна дотація	58 959,7	64 243,8	87 461,5	94 034,1	94 034,1	100,0	107,5
Всього видатків	502 252,5	646 758,4	1 070 452,3	1 254 872,9	1 122 595,7	89,5	104,9

Джерело: Енергодарська міська рада